

Leidende Gedragsprincipes

Thema-CoP Leidende Gedragsprincipes

Versie mei 2025

Met ‘leidende gedragsprincipes’ bedoelen we overtuigingen over effectieve begeleiding die werken in de begeleiding van werkzoekenden naar duurzame en waardevolle participatie. De afgelopen twee en een half jaar hebben inwoners, professionals en wetenschappers samen in het kader van de landelijke Community of Practice Gewogen Maatwerk onderzocht of er een set van leidende gedragsprincipes is en of die een verschil kan maken. Uit succeservaringen en op basis van het Integratief Gedragsmodel is een lijst met 17 principes gedestilleerd. Dit zijn niet per se de enige of alle mogelijke principes, maar ze worden door inwoners en professionals gezien als zeer belangrijk:

1. Aansluiten bij het gewenste toekomstperspectief van de inwoner.
2. Ruimte geven om de inwoner zelf te laten ontdekken wat haalbaar is.
3. Versterken van het vertrouwen in eigen kunnen van de inwoner.
4. Versterken van het omgaan met tegenslag van de inwoner.
5. Gebruiken van het sociale netwerk van de inwoner
6. De stress verminderen door grip te krijgen op urgente belemmeringen.
7. Rekening houden met het tempo en de belastbaarheid van de inwoner.
8. Voldoende tijd en ruimte nemen om elkaar te leren kennen.
9. Samen met de inwoner beslissen over de inhoud van het traject.
10. Helder zijn over wat volgens de wettelijke kaders kan en niet kan.
11. Ervoor zorgen dat de inwoner zich gehoord voelt.
12. Denken vanuit mogelijkheden.
13. Betrokkenheid tonen.
14. Bewust rekening houden met het verschil in macht in de begeleiding.
15. Doen wat je zegt en zeggen wat je doet.
16. Een basis leggen voor wederzijds vertrouwen.
17. Vooruitgang zien en waarderen.

De 17 principes kunnen ook samengevat kunnen worden met 12 zinnen. Dit kan bijvoorbeeld handzaam zijn om ervaringen met de principes te onderzoeken met kortere vragenlijsten of interviews. Tegelijkertijd kan men ook nog steeds de originele lijst met 17 principes gebruiken:

1. Aansluiten bij het gewenste toekomstperspectief van de inwoner.
2. Ruimte geven om de inwoner zelf te laten ontdekken wat haalbaar is.
3. Versterken van het vertrouwen in eigen kunnen van de inwoner.
4. Versterken van het omgaan met tegenslag van de inwoner.
5. Gebruiken van het sociale netwerk van de inwoner
6. De stress verminderen door grip te krijgen op urgente belemmeringen.
7. Rekening houden met het tempo en de belastbaarheid van de inwoner.
8. Voldoende tijd en ruimte nemen om elkaar te leren kennen.
9. Opbouwen van wederzijds vertrouwen.
10. Samen met de inwoner beslissen over de inhoud van het traject.
11. Helder zijn over wat volgens de wettelijke kaders kan en niet kan.
12. Bewust rekening houden met het verschil in macht in de begeleiding.